

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005151

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буртова Єлизавета Дмитрівна

2. Yelyzaveta D. Burtova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-2214-4482

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 015

Назва наукової спеціальності: Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Професійна освіта

Дата захисту: 24-10-2026

Спеціальність за освітою: психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17026

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: 05yqq3c56

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: 05yqq3c56

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 14.35.05, 14.35.09, 15.81.21

Тема дисертації:

1. Підготовка майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях

2. Preparing Future Psychologists to Provide Psychological Support to Clients in Difficult Life Situations

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено теоретичне обґрунтування та практичне розв'язання проблеми підготовки майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях, що полягає у визначенні, теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці педагогічних умов такої підготовки та розробленні змістово-методичного забезпечення їх реалізації. На основі теоретичного аналізу базових понять дослідження та врахування обґрунтованої сутності й систематизованих видів складних життєвих ситуацій сформульовано авторське визначення готовності майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях як інтегративного особистісно-професійного утворення, що характеризує спрямованість і здатність майбутнього психолога до усвідомленого, практично дієвого, емоційно врівноваженого та відповідального здійснення психологічної

допомоги з урахуванням специфіки складної життєвої ситуації, психологічного стану, потреб і ресурсів клієнта. Обґрунтовано структуру означеної готовності, що охоплює п'ять взаємопов'язаних компонентів: мотиваційно-ціннісний (відображає спонукальну й ціннісну основу готовності майбутнього психолога до допомагаючої діяльності), когнітивно-змістовий (характеризує теоретичну основу надання психологічної допомоги), емоційно-емпатійний (характеризує здатність майбутнього психолога до емоційно зрілої, підтримувальної взаємодії з клієнтом за збереження власної психологічної стійкості), операційно-практичний (відображає здатність реалізовувати психологічну допомогу в конкретних професійних діях) та рефлексивно-особистісний (відображає здатність майбутнього психолога усвідомлювати, оцінювати й коригувати власну професійну діяльність та відповідально утримувати професійну позицію у взаємодії з клієнтом). Виявлено особливості сучасної підготовки майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях в українській і зарубіжній освітній теорії та практиці. Встановлено, що в українському науково-освітньому просторі така підготовка представлена переважно через окремі напрями професійної діяльності психолога та характеризується фрагментарністю її відображення в освітньо-професійних програмах. У зарубіжному досвіді більш виразною є практикоорієнтована організація підготовки, що передбачає послідовне формування професійних умінь, роботу зі змодельованими та реальними випадками, набуття практичного досвіду систематичний зворотний зв'язок і супервізійний супровід. Визначено значущі для організації досліджуваної підготовки положення: її системний і наскрізний характер; орієнтація на різні типи складних життєвих ситуацій; поєднання теоретичного засвоєння і професійної дії; аналіз професійних випадків і моделювання професійної взаємодії; набуття практичного досвіду; забезпечення зворотного зв'язку, рефлексії та супервізії; підготовка до діяльності в умовах емоційного навантаження й невизначеності; урахування сучасного воєнного контексту. Обґрунтовано методологічні основи дослідження проблеми підготовки майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях, представлені системним, компетентнісним, діяльнісним, студентоцентрованим, аксіологічним, травмоінформованим та ресурсним підходами. Їх положення конкретизовано загальною теорією систем Л. фон Берталанфі, теорією досвідного навчання Д. Колба, концепцією рефлексивної практики Д. Шона, інтегративною розвивальною моделлю супервізії К. Стольтенберга і Б. Макніла, теорією професійного розвитку Д. Сьюпера, клієнт-центрованою теорією К. Роджерса, теорією травми та відновлення Дж. Герман, теорією кризового втручання, теорією життєстійкості С. Мадді та процесуальною моделлю регуляції емоцій Дж. Гросса. Обґрунтовано загальнопедагогічні принципи системності, практичної спрямованості змісту навчання, поступового ускладнення навчальних завдань і міждисциплінарної інтеграції та специфічні принципи моделювання професійної діяльності, рефлексивності, психологічної безпеки освітнього середовища, гуманістичної (ціннісної) спрямованості й професійно-етичної нормативності.

2. The dissertation provides a theoretical justification and practical solution to the problem of preparing future psychologists to provide psychological assistance to clients in difficult life situations, which consists in identifying, theoretically substantiating, and experimentally testing the pedagogical conditions of such training, as well as developing the content and methodological support for their implementation. Based on the theoretical analysis of the basic concepts of the study and taking into account the substantiated essence and systematized types of difficult life situations, the author's definition of future psychologists' readiness to provide psychological assistance to clients in difficult life situations has been formulated as an integrative personal and professional formation that characterizes the orientation and ability of a future psychologist for conscious, practically effective, emotionally balanced, and responsible implementation of psychological assistance, considering the specificity of the difficult life situation, psychological state, needs, and resources of the client. The structure of the specified readiness has been substantiated, comprising five interconnected components: motivational-value (reflects the incentive and value basis of the future psychologist's readiness for helping activity), cognitive-content (characterizes the theoretical basis of providing psychological assistance), emotional-empathic (characterizes the future psychologist's ability for emotionally mature, supportive interaction with the client while maintaining their own psychological stability), operational-practical (reflects the ability to implement psychological assistance in specific

professional actions), and reflective–personal (reflects the future psychologist’s ability to realize, evaluate, and adjust their own professional activity and responsibly maintain a professional stance in interaction with the client). The features of the modern preparation of future psychologists to provide psychological assistance to clients in difficult life situations within Ukrainian and foreign educational theory and practice have been identified. It has been established that in the Ukrainian scientific and educational space, such training is represented predominantly through separate areas of a psychologist’s professional activity and is characterized by a fragmented reflection in educational and professional programs. In foreign experience, a more pronounced practice-oriented organization of training is observed, which involves the sequential formation of professional skills, work with simulated and real cases, acquisition of practical experience, systematic feedback, and supervisory support. Key provisions significant for organizing the studied preparation have been determined: its systemic and cross-cutting nature; orientation toward various types of difficult life situations; combination of theoretical acquisition and professional action; analysis of professional cases and simulation of professional interaction; acquisition of practical experience; provision of feedback, reflection, and supervision; preparation for activity under conditions of emotional burden and uncertainty; and consideration of the contemporary war context. The methodological foundations for studying the problem of preparing future psychologists to provide psychological assistance to clients in difficult life situations have been substantiated, represented by systemic, competence-based, activity-based, student-centered, axiological, trauma-informed, and resource-based approaches. Their provisions are operationalized through Ludwig von Bertalanffy’s general system theory, David Kolb’s experiential learning theory, Donald Schön’s concept of reflective practice, Cal Stoltzberg and Brian McNeill’s Integrative Developmental Model of supervision, Donald Super’s theory of career development, Carl Rogers’ person-centered theory, Judith Herman’s trauma and recovery theory, crisis intervention theory, Salvatore Maddi’s hardiness theory, and James Gross’s process model of emotion regulation. General pedagogical principles – such as systematicity, practical orientation of learning content, gradual increase in task complexity, and interdisciplinary integration – as well as specific principles – including professional activity simulation, reflexivity, psychological safety of the educational environment, humanistic (value-driven) orientation, and professional-ethical normativity – have been substantiated.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0117U000784, 0122U200059

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Лебідь О.В., Буртова Є.Д. Складна життєва ситуація як ключова дефініція у структурі поняття «готовність майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях». Перспективи та інновації науки. 2025. № 8 (54). С. 541–552. DOI: 10.52058/2786-4952-2025-8(54)-541-552
- 2. Буртова Є.Д. Емпіричне уточнення педагогічних умов підготовки майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. Вісник науки та освіти. 2025. № 11 (41). С. 1837–1849. DOI: 10.52058/2786-6165-2025-11(41)-1837-1849
- 3. Лебідь О.В., Буртова Є.Д., Пентко Ю.Є. Селф-коучинг як технологія підготовки майбутніх психологів до супроводу клієнтів, які перебувають у складних життєвих ситуаціях. Вісник науки та освіти. 2026. № 1 (43). С. 2214– 2228. DOI: 10.52058/2786-6165-2026-1(43)-2214-2228

- 4. Буртова Є.Д. Сутність готовності майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology. 2025. № 2 (30). С. 122–134. DOI: 10.32342/3041-2196-2025-2-30-10
- 5. Буртова Є.Д., Тютюнник С.В. Напрями інтеграції просвітницького компонента у зміст підготовки майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. Наукові інновації та передові технології. 2026. № 6 (58). С. 1837–1847. DOI: 10.52058/2786-5274-2026-6(58)- 1837-1847
- 6. Буртова Є.Д. Педагогічний потенціал супервізії у підготовці майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. Theoretical and practical scientific achievements: research and results of their implementation: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IX International Scientific and Theoretical Conference (August 8, 2025). Liverpool, England, United Kingdom: International Center of Scientific Research. 2025. pp. 159–161.
- 7. Буртова Є.Д. Емпатія як складова готовності майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. Інноваційні тенденції сьогодення в сфері природничих, гуманітарних та точних наук: матер. VII Міжнар. наук. конф. (м. Харків, 15 серпня, 2025 р.). Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2025. С. 228–230.
- 8. Буртова Є.Д. Педагогіка турботи у викладанні «важких тем» майбутнім психологам. Наука та освіта в сучасних дослідженнях: матер. Міжнар. наук.- практ. конф. / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Житомир, 10 вересня 2025 р.). Research Europe, 2025. С. 31–32.
- 9. Буртова Є.Д., Шкляр П.С. Травмоінформоване навчання майбутніх психологів до кризових втручань у післявоєнному суспільстві. Світ наукових досліджень: матер. міжнар. мультидисцип. наук. інтернет-конф. (23–24 вересня 2025 р.). Вип. 44. URL: <https://www.economy-confer.com.ua/full-article/6405/>
- 10. Суховерша М.В., Буртова Є.Д. До питання типологізації клієнтів, які потребують психологічної допомоги. Практична психологія у сучасному вимірі: матер. XVII Міжнар. наук.-практ. конф. студ., аспірантів та науковців (Дніпро, 21 квітня 2026 р.). Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2026. С. 290–293
- 11. Буртова Є. Підготовка майбутніх психологів до першої сесії з клієнтом у стані втрати. Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі: матер. 4-ї Міжнар. наук.-практ. конф. наук.-пед., пед. працівників і молодих учених (Дніпро, 9–10 квітня 2026 р.). Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2026. С. 43–45.
- 12. Буртова Є. Терапевтична присутність як компонент готовності майбутніх психологів до надання психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. Педагогічна освіта в період трансформацій: наукові пошуки та інноваційні практики: матер. Всеукр. студ. наук.-практ. інтернет-конф. (24 квітня 2026 р.). Запоріжжя, 2026. С. 218–221.
- 13. Буртова Є. Підготовка майбутніх психологів до надання психологічної допомоги здобувачам професійної освіти у складних життєвих ситуаціях. Трансформація української освіти в умовах невизначеності: стратегії стійкості, інноваційного розвитку та євроінтеграції: матер. I Всеукр. наук.- практ. конф. (м. Кривий Ріг, 12 травня 2026 р.). Кривий Ріг: Криворізький державний педагогічний університет, 2026. С. 207–210.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лебідь Ольга Валеріївна
2. Olha V. Lebid

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6861-105X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: 05yqq3c56

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поясок Тамара Борисівна
2. Tamara B. Poiasok

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2818-6524

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

Код за ЄДРПОУ: 05385631

Місцезнаходження: вул. Університетська, Кременчук, Кременчуцький р-н., 39600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яланська Світлана Павлівна
2. Svitlana P. Yalanska

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3289-5331

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вошколуп Ганна Юріївна

2. Hanna Y. Voshkolup

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5255-1993

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: 05yq3c56

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бикова Вікторія Олександрівна

2. Viktoriya O. Bykova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-0867-7305

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет імені Альфреда Нобеля"

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: вул. Січеславська Набережна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: 05ykq3c56

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Волкова Наталія Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Волкова Наталія Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Куянова Світлана Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна